

UDREDNING AF RECEPTIVE VANSKELIGHEDER HOS SMÅBØRN

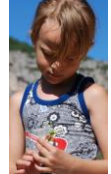
KVALITETEN AF UDVALGTE LOGOPÆDISKE UNDERSØGELSESMATERIALER

Forskning i praksis
Jubilæumskonference, FUA
28.09.12, SDU, Odense
Kikki Førsteliin Andersen (⇒ kika@rudersdal.dk)

SPROGFORSTÅELSEVANSKELIGHEDER HOS SMÅBØRN

- En forstyrret sprogforståelse kan gøre det svært for barnet at tilegne sig ny viden og nye færdigheder
- Vanskeligheder med at komme med i og deltage i lege på lige fod med jævnaldrende (Brinton & Fujiki 1997)
- Sværere ved at blive accepteret af jævnaldrende (Gertner et al 1994, Hart et al. 2004, Stanton-Chapman et al. 2007, Knox og Conti-Ramsden 2003)

Prognostiske aspekter

- Vanskeligheder er ofte vedvarende
- Stor risiko for senere at få læsevanskeligheder (Botting et al. 2006, Snowling et al. 2001)
- Færre tætte venskaber og forhold (Schoon et al. 2010, Wadmann et al 2011).
- Længerevarende arbejdsløshed (Clegg et al. 2005)

2

-Småbørn med receptive sprogforstyrrelser er en særligt sårbar gruppe både på kortere og længere sigt.

IDENTIFIKATION OG UDREDNING AF RECEPTIVE VANSKELIGHEDER

Udfordringer

- Sprogforståelse kan udelukkende testes indirekte
- Svært at skille forståelsen af sprog fra andre (forståelses-)færdigheder
- Barnet instrueres sprogligt

3

ARBEJDSSPØRGSMÅL

- Hvor valide og reliable er
Reynell Developmental Language Scales/RDLS
(Reynell 1977/Skovlund 1983)
KGORM (Grønberg et al. 1973)
Test for Reception of Grammar/TROG
(Bishop 1986 / Holmberg et al. 1998) ?

⇒ Hvor gode er disse test til at forudsige senere vanskeligheder (testenes prædiktionsværdi)?

4

METODE

Afprøvning af de tre test og langtidsundersøgelse af 65 børn

Forår 2007
børnehave

Forår 2009
slut 1. kl.

Vinter 2007
midt 0. kl.

Vinter 2011
midt 3. kl.

Projektdeltagere

L1-gruppe, n = 27: 20 drenge og 7 piger i alderen 5; 9-6; 11 (gnm. 75 mdr)
- barnet har kendte receptive vanskeligheder, ingen (kendte) vanskeligheder ud over de sproglige, har dansk som modersmål og er ikke to-sproget, v. 1. testgang går barnet i børnehave, dvs. skolestart aug. 07).

N-gruppe, n = 38: 20 drenge og 18 piger i alderen 5; 6-7; 4 (gnm. 73 mdr)
- barnet har ingen (kendte) sproglige vanskeligheder, har dansk som modersmål og er ikke to-sproget, v. 1. testgang går barnet i børnehave

Oversigt over iagttagelsesmateriale

Testgang	I	II	III	IV
Tidspunkt	Forår/sommer 2007 (børnehave)	Vinter 2007 (midten af 0. kl.)	Forår 2009 (slutning af 1. kl.)	Vinter 2011 (midten af 3. kl.)
Mål og materialer	Forudsætninger for læsning* - Bogstavkendskab - Analyseevne Sætningsforståelse/ afprøvning af de tre udvalgte test - T.R.O.G. ¹ - Reynell ² - KGORM ³	Nonverbal intelligens - Raven CPM ⁴ Auditiv hukommelsesspændvidde - modificeret WISC ⁵ Receptiv ordforråd - "Find billedet" ⁶ Produktivt ordforråd - Viborg ⁷ Ordmobilisering - "Mobilisering af ord" ⁸ Forståelse af bøjningsmorfemer m.m. - DIM ⁹ Lyttforståelse (sætningsniveau) - Vilken billed år rjæt ¹⁰	Auditiv diskriminationsevne - modificeret BKS ¹¹ Fonologi - Kuj ¹² Inferentielle færdigheder - Eksperimentel test	Grammatisk forståelse - TROG-2 ¹³ Afkodning - Ordlæseprøve 2 Afkodning og læseforståelse - SL60 Tekstforståelse - IL-basis, tekst LA Peter

Øversigt over iagttagelsesmateriale

Testgang	I	II	III	IV
Tidspunkt	Forår/sommer 2007 (børnehave)	Vinter 2007 (midten af 0. kl.)	Forår 2009 (slutning af 1. kl.)	Vinter 2011 (midten af 3. kl.)
Mål og materialer	Forudsætninger for læsning ¹ Bogstavkendskab Analyseevne Sætningsforståelse/ afprøvning af de tre udvalgte test T.A.O.G. ² Reynell ³ KGORM ⁴	Nonverbal intelligens Raven CPM ⁵ Auditiv hukommelsesspændvidde - modificeret WISC ⁶ Receptivt ordforråd - Find billedet ⁷ Produktivt ordforråd - Viborg ⁸ Ordbibliisering - Mobilisering af ord ⁹ Forståelse af bøjningsmønstre m.m. - DIM ¹⁰ Lytteforståelse (sætningsniveau) - Vilken bild år rätt? ¹¹	Auditiv diskriminationsevne - modificeret BIKS ¹² Fonologi - Kaj ¹³ Inferentielle færdigheder - Eksperimentel test Strukturforståelse - Selvensopgave	Grammatisk forståelse - TROG-2 ¹⁴ Afkodning - Ordlæseprøve 2 Afkodning og læseforståelse - SL60 Tekstforståelse IL-basis, tekst 1A Peter

FØRSTE RESULTATER

Samstemmende validitet

Samstemmende validitet.
Indbyrdes korrelation mellem KGORM, RDLS og TROG

Test	KGORM	RDLS	TROG blok
RDLS	,585**		
TROG blok	,468**	,631**	
TROG råscore	,629**	,672**	,918**

Korrelerer testresultaterne med den professionelle vurdering?
N-gruppe (børn med upåfaldende sprogd udvikling)

- 5 % tegn på vansk. i RDLS
- 11 % tegn på vansk. i KGORM
- 29 % tegn på vansk. i TROG

RESULTATER

Den prædiktive validitet af de tre test. Alle deltagere samlet
 Korrelation mellem tidlige scores i sætningsforståelsestest (testgang I) og senere sprogforståelse og læseforståelse (testgang III og IV)

Test	Læsning enkeltord Ordlæsz	Læsning sætninger SL60	Forståelse (dir.)	Forståelse (inf.)	Forståelse (samlet score)	Lytteforståelse IL	Læseforståelse IL	Grammatisk forståelse TROGz
KGORM p	,538(**)	,561(**)	,542(**)	,514(**)	,573(**)	,421(**)	,579(**)	,509(**)
RDLS p	,448(**)	,520(**)	,618(**)	,622(**)	,673(**)	,419(**)	,376(**)	,598(**)
TROG p	,398(**)	,320(**)	,472(**)	,453(**)	,502(**)	,317(*)	,367(**)	,575(**)

RESULTATER

Den prædiktive validitet af de tre test. Grupperforskelle.
 Korrelation mellem tidlige scores i sætningsforståelsestest (testgang I) og senere sprogforståelse og læseforståelse (testgang III og IV)

Grp.	Test	Læsning enkeltord Ordlæsz	Læsning sætninger SL60	Forståelse (dir.)	Forståelse (inf.)	Forståelse (samlet)	Lytteforståelse IL	Læseforståelse IL	Gram. forståelse TROGz
LI	KGORM p	,480(*)	,434(*)	,394	,450(*)	,450(*)	,272	,350	,251
	RDLS p	,355	,372	,595(**)	,511(**)	,595(**)	,317	,154	,539(**)
	TROG p	,223	,110	,346	,296	,345	,008	,013	,366
N	KGORM p	,348(*)	,349(*)	,368(*)	-.002	,209	,215	,527(**)	,368(*)
	RDLS p	,116	,225	,182	,294	,297	,081	-.014	,104
	TROG p	,100	,012	,280	,176	,275	,219	,263	,438(*)

11

Kikki Førsteliin Andersen (✉ kika@rudersdal.dk)